

JACQUELINE DE HAAS

ONGEWENST KINDER- EN PARTNERLOOS: 'Mijn bekendheid

In 'Loos. Een tragedie in drie bedrijven' bundelt Halina Reijn, één van de favoriete actrices van regisseur Ivo Van Hove, haar De Morgen-columnns, die ze meteen ook van nieuwe inzichten voorziet. De afgelopen tijd had Reijn het vooral over haar ongewenste kinderloosheid en over haar verlangen haar drukke agenda in te ruilen voor een gezinsleven. 'Mijn moeder heeft het als alleenstaande goed gedaan, maar ik zou het zelf niet willen.'

Annemart van Rhee

Tijdens ons gesprek blijkt Halina Reijn een tornado van energie. Een multitasker met bijna dwangmatige trekjes. Ze checkt haar jurken voor de fotoshoot, ontvangt haar zus, roept naar haar agente, verorbart aan een razend tempo en focaccia, inspecteert nog een keer haar jurken. En tussendoor belt ze twee keer met haar aannemer over de beste haken voor de inbouwkast in haar nieuwe appartement. Niet dat ze daar de komende tijd vaak zal zijn, zegt ze: 'Ik zie het als investering in de toekomst.'

Halina Reijn «Ik reis binnenkort voor een halfjaar naar Londen, om te repeteren voor het stuk 'Obsession', met **Jude Law**. Ik kijk er enorm naar uit om met zo'n geweldige acteur

een voorstelling over obsessieve, verslavende liefde te maken. Maar tegelijk vind ik het doodeng: ik weet niet of ik met zo'n grote ster even ver durf te gaan als anders. Daarnaast staan ook nog een paar verre trips van Toneelgroep Amsterdam op het programma, naar Taipei, New York en Parijs, geloof ik. Of was het Barcelona?»

- Dat is nu precies het soort opmerking dat sommige mensen als divagedrag interpreteren. Net zoals de uitspraken over je ongewilde kinderen partnerloosheid in de documentaire 'De OK-vrouw' door de ene als moedig gezien werden, en door de ander als de zoveelste roep om aandacht.

Reijn «Ik zit niet te wachten op aandacht, ik heb belangstelling genoeg. En na de ophef over dat onderwerp in mijn eigen columnns vorig jaar, was ik er eigenlijk wel klaar mee. Ik heb dan ook enorm getwijfeld om aan die documentaire mee te doen. Maar de filmmaakster had zo'n overtuigend verhaal dat ik ja heb gezegd. Haar

portret gaat niet zozeer over kinderloosheid, maar over hoe we allemaal de behoefte voelen ons te conformeren. Of het nu draait om uiterlijk, seksualiteit of kinderen krijgen: het liefst zijn we standaard, gemiddeld. De documentaire is dus vooral een ode aan jezelf niet aanpassen. Dat vind ik mooi.»

ACTRICE HALINA REIJN (40) maakt mannen impotent'

- Doorgaans oogst je extreme reacties met je acteerwerk, tv-optredens en columnns. Waarom reageren mensen zo heftig op jou, denk je?

Reijn «Ik kan slechts gissen. Misschien omdat ik uitgesproken ben. Ik trek me niks aan van regels of conventies, ik zeg wat ik denk, gedraag me zoals ik wil. En misschien is dat niet normaal, en roept men daarom dat ik mijn mond moet houden. Mensen vinden mij eng omdat ik uit de pas loop. Ze ervaren sommige onderwerpen – zoals ongewenste kinderloosheid – als taboe, daar praat je niet over. Maar ik heb en ken die schaamte niet.

»Mensen vermoeden dat ik als actrice getraind ben in liegen en alles mooier maken. Maar ik denk dat ik de werkelijkheid net zo waarachtig mogelijk weergeef. Ook in mijn werk laat ik mij niet hinderen door een burgerlijke moraal. In mijn spel ben ik heel extreem en vol overgave. En dat roept blijkbaar weerstand op.»

- Die open houding heeft je in artistieke zin veel opgeleverd, maar welke tol heb je er in je persoonlijke leven voor betaald? Denken mannen na al die eerlijkheid niet: 'Help, als ik met Halina op een date ga, zal ze gelijk over voortplanten beginnen.'

Reijn «Voor mijn gevoel is het geen houding. Ik kan niet anders.

»Maar om je gerust te stellen: niemand rent weg. Ik heb veel meer mannen achter mij aan dan vroeger. Nu, die grote interesse heeft weinig met mij te maken, maar meer met mijn 'actriceschap'. Met roem

Daardoor is daten wel ingewikkelder dan vroeger. Want als ik een afspraakje heb met een gewoon iemand – dat klinkt vreselijk, maar ik bedoel een persoon die niet in de publieke belangstelling staat – dan is hij vooraf enorm beïnvloed. Dan is er al zoveel ruis. »Daten is op zich al afgrijselijk, en bij mij wordt dat dan vermenigvuldigd met iets waardoor het allemaal nog erger wordt. Bekendheid maakt mannen impotent. Daarom is het voor mij beter in het buitenland, en daar ga ik nu godzijdank voor langere tijd naartoe. Misschien word ik daar wel verliefd.

»Trouwens, het is heus niet zo dat ik bij een eerste date al denk: 'Wil ik kinderen met deze man?'»

- Je bent 40, je hebt toch nog tijd? Janet Jackson is nu, op haar 49ste, pas zwanger.

Reijn «Ja, maar dan vraag ik me toch wel af hoe die zwangerschap tot stand is gekomen. Ik heb er geen oordeel over, hoor, maar als ik zwanger zou zijn, hoop ik dat het nog mijn eigen ei is – 40 lijkt wat dat betreft de magische grens, hoewel er medisch gezien steeds meer mogelijk is. Ik ben ook over kinderloosheid begonnen omdat anderen mij vanaf mijn 29ste continu met het onderwerp confronteerden. Ik zag mezelf als een vrijgevochten cowboym, een **Clint Eastwood**, een figuur die anarchistisch in het leven stond. En dan komt keer op keer die vraag: wil je wel of geen kinderen? Waarom heb je nog geen partner? Alsof dat het enige is wat mij definieert.

»Kennelijk willen we iedereen langs die morele meetlat leggen. Daar wilde ik tegen

vechten. Ik ben niet zelig. Ik ben ook nog de vriendin van iemand, de zus van iemand, de carrièrevrouw, de actrice. Natuurlijk: soms knaagt het. Maar ik heb wel vaker last van angstgedachten. Als ik weet dat ik moet vliegen, denk ik de dag voordien steevast dat het vliegtuig zal neerstorten.»

- Waarom wil je zo graag een partner? Die heb je niet nodig om kinderen te krijgen.

Reijn «Een partner is voor mij van belang, omdat ik nooit als alleenstaande moeder een kind zou willen opvoeden. Dat is niet mijn idee van ouderschap. Of samen, of *never ever*. Misschien denk ik er zo over omdat mijn vader vroeg is gestorven en ik mijn moeder als alleenstaande heb zien ploeteren. Ze heeft het goed gedaan, maar ik zou het zelf niet willen.»

- Waarom heb je nog geen man?

Reijn «Omdat ik ontzettend kieskeurig ben. Ik vind bijna alle mannen stomme wezens en word nietsnel verliefd. Wat dat betreft zit er een steekje aan mij los: ik moet iemand vinden die in die tango – wat de liefde toch is – met mij de strijd wil aangaan. Iemand bij wie ik het gevoel heb dat ik hem niet direct omverblaas.

»Ik ben redelijk traditioneel op het gebied van relaties. Als je aan het dansen bent, moet duidelijk zijn wie de leiding heeft, anders lukt het niet. Ik hoef niet gedomineerd te worden, maar een man moet wel een man zijn. Ik wil bezeten worden. Dat betekent niet dat hij mij moet kortwieken: hij moet mijn dromen snappen en tegelijkertijd niet onder de indruk zijn van mijn kracht. Veel mannen zijn bang voor de

groe van een vrouw. Ik zoek iemand die in het publiek kan zitten, en trots naar mij kan kijken zonder onzeker te worden.»

- Je praat altijd met passie over je werk, lijkt een gezinsleven je niet ontzettend saai?

Reijn «Vroeger leek het mij vreselijk om offers te moeten brengen, maar daar ben ik van teruggekomen. Er zit wel degelijk een grote schoonheid in als je een ander kunt laten groeien. Ik ben bereid veel op te geven. Bovendien ben ik in deze fase van mijn leven veel minder ambitieus wat mijn werk betreft. Natuurlijk word ik enorm enthousiast van zo'n groots project als dat in Londen – dan gaat het weer kriebelen – maar verder zie ik nu graag de hele dag haken uit voor mijn nieuwe kast of wandel ik in de duinen. Ik krijg momenteel 100 miljoen aanbiedingen, maar ik zeg er maar een paar toe. Ik heb laatst zelfs helaas een film ('La Holanda'sa', red.) moeten afzeggen vanwege alle drukte. Ik kon letterlijk niet meer. Qua toeneel heb ik wel wat verplichtingen, omdat ik in de loop der jaren veel repertoire heb opgebouwd dat we over de hele wereld spelen, maar voor de rest is de gretigheid weg, ik heb alle hoeken zo'n beetje gezien. Het reizen, het alleen op een hotelkamer verblijven, die fysieke en mentale devotie: het begint te wegen.

»De afgelopen weken heb ik heel chill geleefd, rustig aan gedaan. Ik heb ontdekt dat ik goed ben in niks en ik vind het heerlijk. Lang slapen, koffiedrinken, afspreken met vriendinnen en mijn zussen. Koken voor vrienden. Allemaal dingen waarvoor ik de afgelopen jaren geen tijd had.»

Halina Reijn, 'Loos. Een tragedie in drie bedrijven', Nijgh & Van Ditmar